

Застосування округлення чисел під час письмового ділення

1. Нагадаємо правило округлення натуральних чисел

Щоб округлити число до певного розряду, треба:

- всі цифри праворуч від цього розряду замінити нулями;
- якщо першою цифрою за цим розрядом є 0, 1, 2, 3, 4, то останню залишену цифру не змінюємо;
- якщо першою цифрою за цим розрядом є 5, 6, 7, 8, 9, то останню залишену цифру збільшуємо на 1.

Приклад: $24 \approx 20$; $27 \approx 30$

2. Ділення багатоцифрових чисел стовпчиком

Виконаємо таке ділення $18\ 088 : 34$

$$\begin{array}{r} 18088 \overline{) 34} \\ \underline{170} \\ 108 \\ \underline{102} \\ 68 \\ \underline{68} \\ 0 \end{array}$$

Спочатку треба поділити 180 на 34. І тут в учнів 5 класу виникають труднощі – підібрати таке число, на яке треба помножити 34, щоб отриманий результат був не більший, ніж 180. В цьому випадку і використаємо округлення)

$$34 \approx 30, 180 : 30 = 6$$

Але, оскільки при округленні отримали число менше, ніж дільник, то 34 у числі 180 поміститься не 6, а п'ять разів.

Тому 34 помножимо на 5. Далі нам треба поділити 108. Округлимо і це число, а дільник ми вже округлили раніше

$$108 \approx 110, 110 : 30 = 3 \text{ (ост. 2)}$$

Отже, 34 у числі 108 поміститься 3 рази.

І останній крок – 68 поділити на 3. Учні, які добре рахують усно, вже побачили правильну відповідь. Проте, якщо застосувати цей же метод, отримаємо:

$$68 \approx 70, 70 : 30 = 2 \text{ (ост. 1)}$$

Отже, 34 беремо 2 рази.

3. Такий же метод можна застосовувати і під час ділення десяткових дробів.

Нехай треба поділити $4,588 : 14,8$. Спочатку перенесемо коми у дільнику і у діленому через одну цифру праворуч, отримаємо $45,88 : 148$

$$\begin{array}{r} 45,88 \overline{) 148} \\ \underline{44\ 4} \\ 148 \\ \underline{148} \\ 0 \end{array}$$

(Опускаю пояснення ділення десяткових дробів, адже мета цієї розробки – показати застосування саме округлення).

Округлимо числа 148 і 458 до десятків

$$458 \approx 460, 148 \approx 150, 460 : 150 = 3 \text{ (ост. 1)}$$

Отже, 148 поміститься 3 рази у числі 458.

Наступний крок очевидний – беремо 1 раз.